

Alþingi
Erindi nr. P 127/798
komudagur 19.2.2002

BÚNAÐARSAMBAND
SUDUR-ÞINGEYINGA

Auðnum, Laxádal.
641 Húsavík.

Til landbúnaðarnefndar Alþingis.
Varðandi frumvarp til laga um búfjárhald o.fl.

Um 7. grein:

Ekki er samræmi í ákvæðum síðustu málsgreinar um hvernig fara eigi með graðhesta annarsvegjar, og hinsvegjar annan annan graðþening, sem ekki er í tryggri vörslu. Einnig virðist orðinu "sólu-" í síðustu setningu málsgreinarinnar ofaukið miðað við efni hennar að öðru leiti.

Um 8. gr.

Efni þessarar greinar virðist miklu fremur eiga heima í girðingatögum en hér; það er í rauninni ekki um vörslu búpeninga, heldur um vörslu lands, sem ekki er ætlað til neinna beitarnytja. Ákvæði greinarinnar um friðun lands, auglýsingar sveitarstjórna þar að lútandi svo og umsögn búnaðarsambanda sýnast á margan hátt vafasöm. Til dæmis er nánast ómögulegt að votta vörslugildi girðingar nema á þeim degi, sem skoðun fer fram. Ekki þarf nema smávægilega bílun eða skort á eftirliti eiganda til að girðing missi stóran hluta vörslugildis síns og á það ekki síst við um háspenntar rafgirðingar, sem nú verða tö algengari og eru á hraðri leið að taka við hlutverki hefðbundinna vírnets- og gæddavíragirðinga. Grein þessa virðist réttast að fella út úr frumvarpinu.

Um 9. gr.

Þessi grein fjallar um sama efni og 34. og 35. gr. laga nr. 6/1986 um fjallskit og afréttarmálefni. Orðalag og ákvæði eru mjög svipuð. Óþarft virðist að að taka þessi ákvæði upp hér. Grein þessa virðist réttast að fella út úr frumvarpinu.

Um 10. gr.

Ákvæðum 4. mgr. um gjaldtöku vegna forðagæslu er hér með mótmælt. Einn af nefndarmönnum þeim, er sömu drög að frumvarpinu, Gunnar Sæmundsson skilaði séráliti um 10. gr. og er hér tekið undir álit hans. Einnig skal minnt á umsögn Búnaðarþings 2001 um þessi ákvæði í sömu drögum, sem lágu fyrir þinginu, en þar segir:

"Það er skoðun þingsins að forðagæsla og búfjárestirlit sé að verulegum hluta opinbert eftirlit fremur en þjónusta við bændur. Þingið leggst gegn hugmyndum um gjaldtöku

vegna hins almenna hluta eftirlitsins, þ.e. reglulegt eftirlit og umsýsla varðandi þá sem rækja skyldur sínar varðandi þá þætti sem löggin kveða á um. Þann þátt í framkvæmdinni verður að mæta og er eðlilegt að greiddur sé af opinberu fé.”

Um 11. gr.

Það fyrirkomulag við gerð haustskýrslna sem 11. gr. gerir ráð fyrir virðist síður en svo líklegt til einhverra úrbóta, allra síst þar sem framkvæmd forðagæslu samkvæmt gildandi lögum hefur verið í ólestri. Helstu ástæður fyrir því eru eftirfarandi.

1. Haustferð eftirlitsmanna hefur ekki aðeins verið til að safna tölum um búfé og fódurforða; einnig er litið eftir ástandi og hirðingu búfjár og peningshúsa, sem er ekki síður nauðsynlegt.
2. Almenn haustferð til eftirlits skapar ákveðið aðhald og gerir öllum jafnhátt undir höfði; enginn getur öðrum fremur talað um að hann hafi þetta eftirlit á hælunum o.svo frv., né heldur að hann verði aldrei var við það.
3. Áreiðanleiki forðagæsluskýrslna hlýtur að minnka talsvert við breytingu í það horf, sem frv. gerir ráð fyrir. Það getur aftur valdið alvarlegum vanda við ákvörðun bóta úr Bjargráðasjóði, þar sem þessar skýrslur hafa verið lagðar til grundvallar fyrir bótaútreikningi vegna búfjártjóns og uppskerubrests. Engar aðrar upplýsingar, sem komið gætu að sama gagni eru til. Tryggingafélög nota einnig þessar skýrslur við ákvörðun upphæða í brunatryggingu búfjár og fódurbirgða.

Dæmi er um að tekið hafi verið upp fyrirkomulag við gerð haustskýrslna, sem fer nokkurnvegin mitt á milli ngildandi reglna og þeirra sem frv. gerir ráð fyrir. Í fáum orðum má lýsa því þannig:

Búfjæftirlitsmaður sendir út eyðublið fyrir haustskýrslu og er bændum ætlað að útfylla þau. Hann heimsækir síðan hvern og einn, yfirfer skýrslurnar ásamt þeim sem hafa útfyllt þær og lítur eftir búfé og peningshúsum. Hann gerir síðan skýrslur fyrir þá ekki hafa útfyllt þær jafnframt öðru eftirliti.

Helstu kostir þessa fyrirkomulags eru:

Mikill vinnusparnaður við skýrslugerð.

Eftirlitið er fyllilega sýnilegt þar sem allir fá heimsókn eftirlitsmanns.

Þekking eftirlitsmanns á aðstæðum og hirðingu á hverjum stað viðhelst.

Gildi forðagæsluskýrslna rýrnar ekki.

Lokafrestur til frágangs haustskýrslna er í frv. 20. desember. Það er nokkuð seint; 10. des. væri æskilegri dagsetning.

Í væntanlegum lögum um gæðastýringu í sauðfjárrækt er búfjæftirlitsmönnum ætlað hlutverk við að fylgjast með framkvæmd hennar hjá bændum. Því þarf að gæta vel að samræmingu ákvæða um störf þeirra í tvennum lögum.

Um 12. gr.

Búnaðarþing 2001 lagði til að fella niður setningarlutann; “sem ekki starfrækja---- Bændasamtökum Íslands” og einnig að síðasta málsgrein falli niður. Undir hvort tveggja skal tekið hér.

Auðnum, 19/2 2002.

Jón Benediktsson